

กระถางข้าวงานวิจัยใช้ได้จริง : พืชอาหาร พืชสมุนไพร

กลุ่มวิจัยพฤกษศาสตร์และพืชสวนพืช
สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร
ประจำเดือนเมษายน ๒๕๖๖

ถั่วแปบ

ชื่อวงศ์ : FABACEAE

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Lablab purpureus* (L.) Sweet

ชื่ออื่นๆ : Hyacinth bean, Dolichos bean, Seim bean, Lablab bean, Egyptian kidney bean, Indian bean, และ Australian pea, ถั่วแปบม่วง (ขอนแก่น)

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ไม้เลื้อย ทรงพุ่มรูปกระบอก สูง 3.5 เมตร กว้าง 4 เมตร เป็นพืชบก ลำต้นเหนียวติดตรงเองไม่ได้ ใช้ลำต้นเกี่ยวพัน เปลือกลำต้นส่วนล่างสีเขียว ส่วนบนสีม่วงผิวลำต้นเรียบ ไม่มียาง ใบประกอบแบบขนนกชั้นเดียว สีเขียวจำนวนใบย่อย 3 ใบ แผ่นใบย่อยกว้าง 4-6 เซนติเมตร ยาว 5-10 เซนติเมตร ใบเรียงสลับ แผ่นใบรูปไข่ปลายใบเป็นติ่งแหลม โคนมน ขอบใบเรียบ ดอกเป็นช่อกระจุก ออกตามซอกใบตามลำต้นหรือกิ่ง กลีบเลี้ยงโคนเชื่อมติดกัน ปลายแยก 3 แฉก สีเขียวปนม่วง กลีบดอกแยกจากกัน 3 กลีบ สีม่วง เป็นรูปดอกถั่ว เกสรตัวผู้มี 3 อัน สีเหลือง เกสรตัวเมีย 1 อัน สีเหลือง ส่วนรังไข่อยู่เหนือวงกลีบ ดอกไม่มีกลิ่น ผลเดี่ยวแบบผลสดฝักถั่ว ผลอ่อนสีม่วงอ่อน ผลแก่สีม่วงเข้ม ผลรูปรางแบนยาวและโค้งงอ ปลายผลเป็นจะงอย เมล็ดจำนวน 3-6 เมล็ดต่อฝัก เมล็ดอ่อนสีเขียว เมล็ดแก่สีน้ำตาลดำ รูปไข่กลม

ลักษณะนิเวศวิทยา

พบตามไร่ไถ้ง ไร่ร้าง ขอบชายป่า มีแสงแดดส่องถึง

การใช้ประโยชน์

ชาวบ้านหมู่ 4 บ้านท่ากระเปือย ต.ภูผาม่าน อ.ภูผาม่าน จ.ขอนแก่น นำมาใช้ประกอบอาหาร โดยนิยมนำยอดอ่อน ช่อดอกอ่อน และฝัก นำมาทำให้สุกก่อนนำมารับประทาน ใช้แกงซूपเช่นเดียวกับซूपบักมี หรือนำไปต้ม หรือนำมาลวกจิ้มเป็นผักจิ้มกินกับน้ำพริกต่าง ๆ

ที่มาของข้อมูล

<https://medthai.com/ถั่วแปบ>

สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนเมืองพญาแลวิทยา <https://sites.google.com/a/phayalae.ac.th/rspgmv/tawxyang-phrrn-mi-laea-kar-suksa-phrrn-mi/tawxyang-phrrn-mi-haeng/thaw-pae-pm-wng-haeng>

